

מדינת ישראל
בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

ערר (י-ם) 4495-19

בית הדין לעררים בירושלים
לפני כב' הדיין מרט דורפמן

העוררת: אלמירה דלה קרוז
ע"י ב"כ עו"ד זיוון אלימי

נגד

המשיב: משרד הפנים - רשות האוכלוסין וההגירה
ע"י הלשכה המשפטית, עו"ד מירב בן ישי

פסק דין

1. לפני ערר אשר הוגש ביום 22.10.19. עניינו של ערר זה בתקיפת החלטת מנכ"ל המשיב מיום 10.10.19 לדחות את בקשת העוררת למתן מעמד מטעמים הומניטריים שהוגשה מכוח נוהל מס' 5.2.0022.
2. כרקע עובדתי אציין בתמצית, כי העוררת אזרחית פיליפינים, נולדה בישראל ביום 13.09.96, לבני זוג אזרחי פיליפינים. אם העוררת, מרטינה דלה קרוז, אזרחית פיליפינים, ילידת 1969, נשואה, נכנסה לישראל לראשונה בשנת 1993 ברישיון ישיבה מסוג ב/1 כעובדת סיעודית. בהמשך, החזיקה ברישיון עבודה (ב/1 חוץ) כעובדת משק בית בשגרירות קנדה שהסתיימה ביום 01.09.06. אב העוררת, רופינו דלה קרוז, אזרח פיליפינים, יליד 1967, נשוי לאם העוררת, הגיע לישראל בשנת 1992 וכניסתו סורבה. ביום 03.06.95 נכנס לישראל תחת זהות שאולה, ויצא מן הארץ ביום 14.10.97. בשנת 1999 נכנס אב העוררת שוב לישראל וקיבל רישיון עבודה (ב/1 חוץ) לעבודה עבור שגרירות קנדה, אשר תוקפה הוארך עד ליום 01.09.06.
3. ביום 04.08.06 הגישו הורי העוררת בקשה עבורם וגם עבור העוררת, למעמד מכוח החלטת ממשלה בעניין הסדר לשעה למתן מעמד לילדי שוהים בלתי חוקיים, הוריהם ואחיהם הנמצאים בישראל (החלטה 156 מיום 18.06.06 - להלן: "החלטת הממשלה"). ביום 30.10.06 וביום 19.11.06 נערכו ראיונות להורי העוררת. מהראיונות עלה, בין היתר, כי אביה של העוררת נכנס ויצא מישראל בעבר עם דרכון מזויף. אמה של העוררת טענה, שבעלה עשה זאת כי היה אסור לבן זוג של אזרח זר השוהה בישראל להיכנס לישראל כדי להיות עמו. ביום 12.04.07 ניתנה החלטה הדוחה את הבקשה למתן מעמד לעוררת והוריה, מאחר ואלו אינם עומדים בתנאי החלטת הממשלה במלואם, נוכח כניסתו של האב לראשונה שלא כדין לישראל בזהות שאולה, לאחר שכניסתו סורבה בשנת 1992, ולנוכח שהייתם של הורי העוררת בישראל

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

ברישיון כעובדי קונסוליה. ביום 23.04.07 הוגש ערר פנימי על ההחלטה הנ"ל. ביום 27.06.07 נדחה הערר הפנימי, עם זאת הוחלט כי עניינם של העוררת והוריה יובא בפני חברי הוועדה הבינמשרדית למתן מעמד בישראל מטעמים הומניטריים. אולם ביום 03.07.08 נדחתה בקשת העוררת והוריה למעמד לאחר דיון בוועדה הבינמשרדית.

4. בהמשך הוגשה עתירה מנהלית נגד ההחלטה (עת"מ 2241/08). ביום 05.05.10 ניתן פסק דין בעת"מ 2241/08 ובשלוש עתירות נוספות שהדיון בהן אוחד עם הדיון בעתירה הנ"ל, לפיו הורה ביהמ"ש להחזיר את הבקשה למעמד לדיון בוועדה הבינמשרדית, על מנת שתפרט ותנמק את ההחלטה. ביום 24.10.10 דנה הוועדה הבינמשרדית בעניין העוררת והוריה פעם נוספת. מנכ"ל המשיב קיבל את המלצת חברי הוועדה ודחה את הבקשה, מאחר ובני המשפחה לא הציגו טעמים הומניטריים למתן המעמד, למעט עצם שהייתם ארוכת השנים בישראל. ביום 18.01.11 הוגשה עתירה מנהלית כנגד ההחלטה הנ"ל (עת"מ 3303-01-11). ביום 06.06.11 התקיים דיון בעתירה, בסופו נמחקה העתירה לבקשת ב"כ העותרים, שבאה לאחר הערות ביהמ"ש. ביום 31.10.11 נפתחה מחדש הבקשה למתן מעמד לעוררת מטעמים הומניטריים, לאור החלטת שר הפנים בנוגע להסדרת מעמדם של ילדי עובדי נציגויות זרות בישראל. אולם הובהר כי הבקשות להסדרת מעמדם של ילדי עובדי נציגויות זרות בישראל יידונו בפרט ההומניטרי ולא כחלק מהחלטת הממשלה.

5. כמו כן, במסגרת שלוש עתירות שהוגשו לביהמ"ש העליון בשבתו כבית המשפט גבוה לצדק, (בג"צ 6797/10, 6800/10, 6803/10) הודיעה המדינה כי בהתאם להחלטת שר הפנים בקשותיהם של ילדים לאזרחים זרים שהועסקו בנציגויות הזרות בישראל יידונו כבקשות לקבלת מעמד מטעמים הומניטריים, אך תנאי לקבלת המעמד מטעמים הומניטריים יהיה עמידה מלאה בתנאי החלטת הממשלה (למעט סעיף 9 להחלטה הקובע כי החלטה זו לא תחול על ילד אשר הוריו מועסקים או שהועסקו על ידי נציגות דיפלומטית בישראל, גם אם קיבלו לשם העסקה זו רישיון מסוג ב/1 לפי חוק הכניסה לישראל). ביום 25.01.12 ניתן פסק דין בשלוש העתירות הנ"ל לפיו המשיבים יפרסמו הודעה באתר האינטרנט YNET בעניין החלטת שר הפנים, ובה יפורסם תאריך נוסף בו יתקבלו במשרד הפנים בת"א בקשות להסדרת מעמד בהתאם להחלטת השר הנ"ל. ביום 14.11.11 הגישו הוריה של העוררת בקשה לקבלת מעמד עבורם ועבור העוררת.

6. ביום 14.03.13 נערכו ראיונות לעוררת והוריה בלשכת המשיב בתל אביב, מהם עלה כי הוריה של העוררת עובדים בשגרירות קנדה בהרצליה ללא רישיון, העוררת לומדת בתיכון "ראשונים" בהרצליה. לטענתה מדברים בבית באנגלית ולעיתים מדברים בשפה העברית והשפה הפיליפינית. קרובי משפחתה שוהים בישראל ואנגליה. ביום 19.03.13 דנה הוועדה הבינמשרדית בבקשתם של העוררת והוריה למעמד מטעמים הומניטריים, בעקבות החלטת שר הפנים הנ"ל. ביום 18.06.13 נשלח לעוררת והוריה מכתב המודיע על החלטת מנכ"ל

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

המשיב לאחר הדיון בוועדה, לפיה עניינם של העוררת והוריה נבדק אל מול הקריטריונים שבהחלטת הממשלה, ונמצא כי אינם עומדים בתנאי מצטבר בהחלטת הממשלה (סעיף 1(ה)) לעניין כניסה כדין לישראל. בעניין זה הובהר כי אב העוררת נכנס לישראל בזהות שאולה לאחר שכניסתו סורבה בשנת 1992, ומשכך לא ראוי לפרש את החלטת הממשלה בדרך שתאפשר את כניסתו לישראל ותוכר ככניסה חוקית לישראל העונה על התנאי הקבוע בסעיף 1(ה) להחלטת הממשלה.

7. עוד נקבע, כי חלוף הזמן הרב בו שוהים העוררת והוריה בישראל אינו יכול לעמוד לזכותם, ובפרט כאשר מדובר בשהייה בלתי חוקית. העוררת והוריה לא הציגו טעמים הומניטריים מיוחדים המצדיקים מתן מעמד בישראל, ומשכך בקשתם למעמד סורבה, והם התבקשו לצאת מישראל תוך 30 יום. ביום 21.07.13 הגישו העוררת והוריה השגה כנגד ההחלטה הנ"ל לוועדת השגה לזרים (מס' 469/13). ביום 18.08.14 ניתנה החלטתו של יו"ר וועדת השגה לזרים לפיה הורה על החזרת עניינם של העוררת והוריה לדיון מחודש אצל המשיב, תוך התייחסות והשוואה למקרה אחר אליו הפנו המשיגים, כולל עריכת ריאיון עדכני. ביום 09.09.14 נערכו לעוררת והוריה ראיונות, במסגרתם נמסר בין היתר כי ההורים ממשיכים לעבוד בשגרירות קנדה, לאב יש 2 אחיות בישראל ואחת בלונדון. העוררת מסרה בריאיון כי היא לומדת בבית ספר תיכון בהרצליה, יש לה חברים בישראל, היא בקשר עם בני משפחתה שבארץ, וביקרה בעבר בלונדון את אחות אביה. לדברי העוררת טוב לה בישראל והיא מקווה לקבל תעודת זהות ולהתגייס.

8. ביום 29.04.15 התכנסה הוועדה הבינמשרדית לדיון בעניינם של העוררת והוריה, ולאחר בחינת מכלול הנסיבות, נתנו חברי הוועדה את המלצתם פה אחד לפיה יש לסרב את הבקשה, מאחר ולא הועלו טעמים הומניטריים מיוחדים המצדיקים את קבלתה. מנכ"ל המשיב אימץ את המלצת חברי הוועדה ודחה את הבקשה, תוך שקבע כי שהייה ממושכת בישראל אינה יסוד לקבלת הבקשה ובפרט כאשר מדובר בשהייה של כדן, העומדת לחובת בני המשפחה. כמו כן צוין כי מדובר ביחידה משפחתית אורגנית שצריכה לחזור למקום מוצאם של ההורים. ביום 01.06.15 נשלח לב"כ העוררת והוריה דאז מכתב המודיע על ההחלטה הנ"ל, וניתנה להם תקופת התארגנות בת 30 יום לעזיבת הארץ. העוררת והוריה לא ערערו על ההחלטה הנ"ל ועל כן הפכה סופית, אולם לא עזבו את הארץ והמשיכו לשהות בישראל שלא כדן. ביום 14.01.16 הגישה העוררת בקשה נוספת להסדרת מעמדה בארץ. בבקשה נטען כי העוררת נולדה בישראל ומעוניינת להמשיך בה את חייה. לבקשה צורפו תעודות מבית הספר, מכתב משגרירות קנדה מיום 17.11.14 המודיע על הפסקת העסקה של אב העוררת בשגרירות קנדה בישראל החל מיום 17.12.14, ואישורים על מצבה הנפשי של העוררת בהם נטען, כי הוא נובע מסוגיית אי הסדרת מעמדה ומעמדם של הוריה.

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

9. ביום 24.02.16 ניתנה החלטת לשכת המשיב בהרצליה לפיה הבקשה נבחנה במטה המשיב בירושלים, ולא נמצא מקום לאשר את הבקשה או להעבירה לדיון בוועדה הבינמשרדית, מאחר והבקשה כבר נידונה וסורבה במסגרת המשפחה, ואין בטענות שנטענו טעמים הומניטריים נוספים או שינוי נסיבתי מהסיבוב הראשון. ביום 07.04.16 הוגש ערר פנימי על ההחלטה הנ"ל, בו נטען כי מירב זיקותיה של העוררת לישראל, וכי מצבה הנפשי אינו תקין בעקבות חששותיה כי תגורש מישראל ואף חשש כי הוריה יגורשו מישראל והיא תישאר בישראל לבדה. ביום 19.04.16 נשלחה החלטת ראש הדסק במטה המשיב הדוחה את הערר הפנימי. ביום 03.07.16 הגישה העוררת ערר 2203-16 נגד ההחלטה בערר הפנימי, ולצדו בקשה לצו ביניים למניעת הרחקתה מן הארץ. בו ביום נתן בית הדין לעררים צו ביניים למניעת נקיטת הליכי אכיפה והרחקה נגד העוררת. ביום 18.05.17 התקיים דיון בערר 2203-16. בתום הדיון נתן בית הדין פסק דין אשר מחק את הערר, וקבע כי העוררת תהיה רשאית להגיש בקשה חדשה למשיב תוך 30 יום. במשך תקופה זו לא יינקטו נגד העוררת הליכי אכיפה, והובהר כי האמור מתייחס לעניינה של העוררת בלבד. ביום 15.06.17 הוגשה בקשה חדשה להסדרת מעמד העוררת מטעמים הומניטריים. ביום 25.06.17 נערך ראיון לעוררת ממנו עלה כי סיימה את לימודיה בבית הספר, וכי היא לומדת עיצוב גרפי. יש לה משפחה בפיליפינים אך מעולם לא פגשה אותם. בישראל יש לה משפחה, אחיות של אביה וילדיהם, מתגוררים בתל אביב ונפגשים מידי יום. היא עוזרת לאמה בניקיון, ונפגשת עם פסיכולוגית באופן קבוע בגלל שאין לה מעמד בישראל.

10. ביום 28.08.17 נשלח לב"כ העוררת מכתב ממטה המשיב בו הודע לו כי בקשת העוררת למעמד תועבר לדיון בוועדה הבינמשרדית. ביום 06.11.17 העביר ב"כ העוררת למשיב פקס אליו צירף חוות דעת פסיכיאטרית שהתקבלה אצלו, בעניין מצבה הרפואי-מנטלי של העוררת. ביום 23.01.18 העביר ב"כ העוררת מכתב נוסף מקלינאית תקשורת, לפיו חוסר הוודאות המתמשך בו העוררת ומשפחתה החיים משפיע על התפתחותה של העוררת כאדם בוגר. ביום 26.03.18 נדונה הבקשה להסדרת מעמד העוררת בוועדה הבינמשרדית. לאחר עיון בבקשה על שלל נספחיה, הגיעו חברי הוועדה למסקנה כי הבקשה אינה מעלה טעמים הומניטריים מיוחדים המצדיקים מתן מעמד בישראל, ולכן המליצו פה אחד על סירוב הבקשה. מנכ"ל המשיב החליט לקבל המלצת חברי הוועדה ולדחות את בקשת העוררת לאחר שלא מצא טעמים הומניטריים מיוחדים המצדיקים מתן מעמד לעוררת בישראל. ביום 24.04.18 נשלח לב"כ העוררת מכתב המודיע על החלטת מנכ"ל המשיב הנ"ל, ולעוררת ניתנה שהות של 30 ימים לצורך התארגנות ליציאה מן הארץ.

11. ביום 16.05.18 הוגש ערר 3317-18 נגד ההחלטה מיום 24.04.18 ולצדו בקשה לצו ביניים למניעת נקיטת הליכי אכיפה והרחקה נגד העוררת. בו ביום נתן בית הדין צו האוסר על נקיטת הליכי אכיפה נגד העוררת. ביום 10.10.18 דחה בית הדין זה את ערר 3317-18, לאחר שלא מצא מקום להתערב בהחלטת מנכ"ל משיב. העוררת הגישה ערעור על פסק הדין שניתן בערר

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

17.03.19 3317-18 לבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים (ראן עמ"נ 18-11-47361). ביום 24.03.19 התקיים דיון בערעור בביהמ"ש לעניינים מנהליים. בסוף הדיון ניתן פסק דין שנתן תוקף להסכמות הצדדים, שגובשו לאור הערותיו של ביהמ"ש, לפיו העוררת תגיש למשיב, לא יאוחר מיום 09.05.19, חוות דעת עדכנית של המומחה מטעמה, ובה תהיה התייחסות לסימני השאלה שהועלו בעיקרי הטענות מטעם המדינה ובפסק דינו של בית הדין לעררים. בהמשך לכך תתקבל החלטה חדשה על ידי המשיב בעניינה של העוררת. בהתאם להסכמות הנ"ל ולפסק הדין בערעור, העבירה העוררת ביום 06.05.19 חוות דעת מעודכנת של הפסיכיאטר מטעמה. ביום 19.06.19 נערך לעוררת ריאיון בלשכת המשיב. ביום 12.09.19 נדונה הבקשה להסדרת מעמד העוררת בוועדה הבינמשרדית. לאחר עיון בבקשה על שלל נספחיה, הגיעו חברי הוועדה למסקנה כי הבקשה אינה מעלה טעמים הומניטריים מיוחדים המצדיקים מתן מעמד בישראל והמליצו פה אחד על סירוב הבקשה. מנכ"ל המשיב קיבל את המלצת חברי הוועדה ושוב דחה את בקשת העוררת. ביום 10.10.19 נשלח לב"כ העוררת מכתב המודיע על החלטת מנכ"ל המשיב, ולעוררת ניתנה שהות של 30 ימים לצורך התארגנות ליציאה מן הארץ. ביום 22.10.19 הוגש הערר דן, כאמור לעיל. בו ביום ניתן לבקשת ב"כ העוררת צו המונע נקיטת הליכי אכיפה נגדה עד לסיום ההליכים בערר.

12. בטרם אכריע בערר לגופו, אפרט בתמצית גם את ההליכים בעניין הורי העוררת לאחר החלטת הדחייה בעניינם מיום 29.04.15. חרף דחיית בקשתם ההומניטרית, הורי העוררת לא יצאו מישראל והמשיכו לשהות כאן שלא כדין. בלילה שבין 16.11.16 ל-17.11.16, עוכבו הורי העוררת בביתם בהרצליה על ידי פקחי יחידת האכיפה של המשיב, עקב שהייתם הבלתי חוקית. ביום 17.11.16 הובאו הורי העוררת בפני ממונה ביקורת הגבולות ונערך להם שימוע בהתאם לסעיף 13 א(ד) לחוק הכניסה לישראל. במהלך השימוע טענה אמה של העוררת כי נכנסה לישראל כבר בשנת 1993 באשרת עבודה ב/1 בענף הסיעוד. כאשר נשאלה האם היא עובדת, השיבה כי היא עובדת בניקיון בשגרירות קנדה. עוד הוסיפה כי היא מודעת לכך שאשרתה פגה ושאסור לה לעבוד. האם הצהירה שהיא מודעת להחלטת הוועדה הבינמשרדית אשר דחתה את בקשתם לקבלת מעמד בישראל מטעמים הומניטריים. אביה של העוררת טען כי הגיע לישראל בשנת 1992, כניסתו סורבה והוא חזר לישראל בשנת 1995. כשנשאל מדוע הגיע לישראל בשנת 1995 השיב כי הגיע על מנת להיות עם אשתו. אביה של העוררת הצהיר כי הוא עובד בניקיון בתים בהרצליה, כשהוא מודע לכך שאין לו רישיון בתוקף. בתום השימוע הוחלט להשאיר את הורי העוררת במשמורת עד להרחקתם לפיליפינים, ובהתאם לכך הוצאו נגדם צווי משמורת והרחקה.

13. ביום 21.11.16 ניתנה החלטת בית הדין לביקורת משמורת בבקשת ב"כ הורי העוררת לשחרורם מהמשמורת. בית הדין החליט על שחרורם של הורי העוררת לתקופה מוגבלת לצורך יציאה עצמאית מישראל ופרידתם מן העוררת כשבני הזוג אינם כלואים. השחרור

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

הותנה בהפקדת ערבון בסך 20,000 ₪ לשם קיום תנאי השחרור בערובה ובכך כי יעזבו את ישראל ביום 23.11.16, בכפוף להעדר הוראה חוקית אחרת. ביום 22.11.16 הוגש ערר 16-3823 לבית הדין לעררים בתל אביב כנגד ההחלטה להרחיק את הורי העוררת. ביום 01.12.16 ניתן פסק דינו של ביה"ד לעררים בתל אביב, אשר קבע כי למרות הנסיבות המיוחדות של המקרה לא נמצא מקום לכרוך בין בקשת העוררים לעיכוב הרחקתם, לערר שהגישה העוררת בבית הדין לעררים בירושלים. כמו כן, בית הדין לא מצא כי נפלה שגגה בהחלטת ההרחקה של המשיב באופן הדורש התערבות שיפוטית, והערר נדחה. ביום 11.01.17 הוגש ע"י הורי העוררת ערעור על פסק הדין הנ"ל (עמ"נ 17-01-26588). ביום 22.03.17 התקיים דיון בערעור, וביום 12.09.17 ניתן פסק דין הדוחה אותו. בפסה"ד חזר ביהמ"ש לעניינים מנהליים על קביעת בית הדין לעררים כי הורי העוררת חטאו בעשיית דין עצמי לאורך השנים וכי אין בהליכים המשפטיים אותם מנהלת העוררת בנפרד, בהיותה בגירה, לשם קבלת מעמד בישראל, גם בהינתן מצבה הרפואי, כדי להצדיק מתן מעמד להוריה.

14. לבסוף ביהמ"ש קבע כי פסה"ד של ביה"ד לעררים עומד במבחן הסבירות ואין להתערב בו, ועל כן הערעור נדחה. ביהמ"ש הורה כי הורי העוררת יעזבו את ישראל לא יאוחר מיום 15.11.17 וחיבב אותם בהוצאות בסך של 5,000 ₪. נגד פסק דינו של ביהמ"ש לעניינים מנהליים הוגשה ביום 22.01.17 בקשת רשות ערעור לביהמ"ש העליון (בר"ס 8117/17), ובמקביל הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע פסה"ד. ביום 23.10.17 ניתן צו ארעי בבר"ס 8117/17 לפיו המועד האחרון שנקבע בעמ"נ 17-01-26588 לעזיבתם של הורי העוררת יעוכב עד מתן החלטה אחרת. ביום 26.11.17, לאחר הגשת תשובת המדינה, ניתן צו עיכוב ביצוע כמבוקש. צו העיכוב הוארך מעת לעת, כל עוד נמשכים ההליכים בעניינה של העוררת. ביום 28.10.19 התקיים דיון בבר"ס בבית המשפט העליון, בסופו ניתנה החלטה כי: "בנסיבות העניין נבקש לקבל הודעת עדכון מטעם המדינה לא יאוחר מיום 30.03.20. לאחר מכן נחליט על המשך הטיפול בתיק". אדגיש, כי נכון להיום הורי העוררת שוהים בישראל מכוח צו עיכוב ביצוע שניתן במסגרת בר"ס 8117/17 והם אף נכחו יחד עם העוררת בדיון שהתקיים לפניי ביום 18.06.20.

דיון והכרעה

15. לאחר עיון בהמלצת חברי הוועדה הבינמשרדית ובהחלטת מנכ"ל המשיב, ולאחר קיום הדיון במעמד ב"כ הצדדים ושקילת השיקולים הרלבנטיים, אינני מוצא מקום להתערב בהחלטת המשיב. מדובר במקרה לא קל, אולם עמדתי היא, כי ההחלטה שהתקבלה ע"י המשיב עומדת במתחם הסבירות. ער אני לתוצאה הלא פשוטה של החלטת המשיב והשפעתה על עתידה של העוררת. החלטה זו חורצת את גורל העוררת והיא תצטרך לעזוב את הארץ שבה היא נולדה ושוהה כל חייה. אך עם כל הקושי שבדבר, לא ניתן לומר כי לעוררת היה אינטרס הסתמכות לגיטימי לפיו הייתה לה ציפייה לקבל מעמד חוקי בישראל. עיון בהחלטת מנכ"ל המשיב מעלה

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

כי נשקלו טענות העוררת כי היא נולדה, גדלה והתערתה בחברה הישראלית וכי אין לה כל זיקה לפיליפינים, והטענה בעניין התדרדרות במצבה הנפשי בגינו היא קיבלה טיפול מתאים מגורמים מקצועיים בישראל, נוכח היותה מחוסרת מעמד בישראל. כן נבחנו חוות הדעת הפסיכיאטרית העדכנית אשר הוגשה מטעם העוררת בחודש מאי 2019, ונבחנו יתר נסיבות המקרה, כפי שיפורט להלן.

16. לעניין תקופת שהותה של העוררת בישראל מנכ"ל המשיב נתן את דעתו לעובדה כי העוררת נולדה ושהתה בארץ החל מיום לידתה. עם זאת מקובלת עלי עמדת המשיב כי תקופת שהייה ממושכת בישראל אין בה כשלעצמה כדי לבסס טעם הומניטרי המצדיק מתן מעמד בישראל, וזאת בפרט כאשר מדובר במי שמרבית שהותה בישראל התאפשרה כחלק מהליכים שניהלה יחד עם הוריה במסגרת בחינת בקשותיהם להסדרת מעמד, וכאן גם עסקינן במי שבקשותיה לקבלת מעמד נדחו שוב ושוב, ובמי שלא עמדה בגדרי החלטת הממשלה שמכוחה ילדי זרים אחרים קיבלו מעמד בארץ. לעניין בני משפחתה של העוררת, חברים, שפה והשכלה, צוין בהחלטת המשיב כי הורי העוררת שוהים בישראל כעת מכוח צו המונע הרחקתם, אשר הוצא במסגרת בקשת רשות ערעור (בר"מ 8117/17) שהם הגישו לביהמ"ש העליון. בנוסף, לעוררת שתי דודות מצד אביה וילדיהן השוהים בישראל, ויש לה משפחה בפיליפינים. לעניין החברים - העוררת ציינה בריאיון האחרון שנערך לה כי היו לה חברים מהתיכון שהיא ניתקה עמם קשר ובסוף הריאיון טענה כי יש לה חברה אחת. לכן, לא ניתן לומר כי העוררת רכשה לעצמה חוג חברים רחב ומגוון בישראל. לעניין השפות - בריאיון שנערך לעוררת לפני מספר שנים היא אמרה שבבית מדברים אנגלית ולעיתים רחוקות מדברים בשפה העברית והשפה הפיליפינית. בריאיון האחרון שנערך לעוררת היא טענה כי היא לא מבינה את השפה הפיליפינית וכי היא מבינה רק את השפה העברית והאנגלית. כאן המקום להעיר, כי בחוות הדעת העדכנית ציין הפסיכיאטר כי העוררת "דוברת תאגלוג בקושי". בהקשר זה אדגיש, כי אנגלית היא שפה רשמית בפיליפינים, העוררת דוברת אותה, ועל כן לא ניתן לומר כי לא תוכל לתקשר בשפה זו בפיליפינים. לעניין השכלת העוררת - בריאיון שנערך לעוררת היא מסרה כי היא סיימה ללמוד קורס לעיצוב גרפי לפני שנתיים, אך היא אינה עבדה בתחום זה והוסיפה כי היא לא עובדת כלל. כפי שניתן להיווכח מדברי העוררת, היא לא רכשה מקצועי ייחודי כלשהו ולא השתלבה במעגל העבודה בישראל, וניתן להבין שהיא נתמכת כלכלית בידי הוריה. תמיכה זו מהוריה העוררת יכולה לקבל גם בפיליפינים, בהנחה כמובן כי הוריה יעזבו יחד עמה.

17. לעניין חוות הדעת העדכנית שהוכנה ע"י ד"ר איזידור ברטהולץ - צוין בהחלטת מנכ"ל המשיב כדלהלן: "המבקשת פנתה לפסיכיאטר מטעמה במסגרת הליך קבלת המעמד, ולצורך חיזוק הטענות שהעלתה במסגרת בקשותיה לקבלת מעמד. ראשית הציגה המבקשת חוות דעת מתאריך 17.10.17, בהמשך הציגה חוות דעת מתאריך 28.10.18 ולבסוף המציאה את חוות הדעת העדכנית מיום 05.05.19. מעיון בחוות הדעת ואף מהריאיון האחרון שנערך לה עולה כי המבקשת לא נמצאת בטיפול פסיכיאטרי שוטף אצל ד"ר ברטהולץ, אלא היא ביקרה אצלו רק

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

לצורך מתן חוות הדעת. כן עולה מהריאיון כי המבקשת לא נמצאת בטיפול פסיכולוגי קבוע. כפי שבא לידי ביטוי בחוות הדעת הפסיכיאטרית, עיקר התסמינים שמגלה המבקשת והמתוארים בחוות הדעת נובעים מהמתח, אי הוודאות והחשש בהם היא חיה. יש להניח כי עם המעבר למדינת מוצאה המתח ייעלם והמבקשת תוכל לחיות חיים נורמטיביים ויציבים. ועוד: מצבה של המבקשת כפי שתואר בחוות הדעת אינו שונה ממקרים דומים רבים אחרים בהם שוהה שלא כדין נולד בישראל, מתערה בחברה הישראלית אך אינו זכאי למעמד וצריך לשוב למדינת מוצאו. לעמדתי, אף לאור חוות הדעת העדכנית, אין כל מניעה כי המבקשת והוריה יצאו את ישראל כתא משפחתי אחד ויחזרו לחיות במדינת מוצאם, שם תוכל המבקשת לקבל את הטיפול שתזדקק לו, אם תזדקק לו".

18. כפי שצוין בהחלטת מנכ"ל המשיב, העוררת אכן לא נמצאת בטיפול פסיכיאטרי שוטף אצל נותן חוות הדעת, ד"ר ברטהולץ, אלא היא ביקרה אצלו רק לצורך מתן חוות דעת. הדברים עולים בבירור מנוסח חוות הדעת. מצדי אוסיף, כי מעיון בחוות הדעת עולה כי לדעת המומחה מטעם העוררת: "אין כל ספק שהקשר עם הוריה אדוק במיוחד ולא ניתן להפריד בינה ובינם. כפי שצינתי בני המשפחה המורחבת שבארץ אינם מסוגלים לעזור ולתמוך בה. גירושה לפיליפינים יהווה פתרון בלתי אנושי וטראומתי בצורה קיצונית. יש לציין שוב, כי היא רואה ומרגישה את עצמה כישראלית לכל דבר. רואה עצמה שייכת למדינת ישראל ואין לה כל עזרה בפיליפינים. הפיליפינים עברה היא מדינה זרה. הוריה הם היחידים שתומכים ומסוגלים לעזור לה ולהבין אותה... גב' אלמירה רואה את עצמה וכך גם צריכים לראות אותה ישראלית לכל דבר. גירושה מהארץ יחד עם הוריה יגרום בוודאות לפגיעה קשה ונזק נפשי. אפילו טיפולי פסיכיאטרי - פסיכולוגי ספק אם יכול לרפאות פצע כזה". בסיכום חוות הדעת נכתב שוב כי אין להפריד בשום אופן בינה לבין הוריה, במצבה אין לה יכולת להתמודד ולהסתגל למדינה שעברה היא מדינה זרה, אין ביכולתה להסתגל למנטליות שעברה היא זרה לחלוטין וכי העוררת זקוקה לטיפול משולב פסיכיאטרי ופסיכולוגי תקופה ממושכת.

19. לשיטתי, חוות דעת זו מעלה קשיים לא מעטים. ראשית, בחוות הדעת צוין כי לא ניתן להפריד בין העוררת להוריה. אולם איש אינו מתכוון להפריד בינם. יציאתם לפיליפינים של העוררת והוריה אמורה להיות כתא משפחתי אחד. ברור גם כי כפי שהעוררת נתמכת ע"י הוריה בארץ כך היא תוכל לקבל תמיכה זו מהם בפיליפינים וגם לפי נותן חוות הדעת ההורים הם היחידים שיכולים למנוע התדרדרות במצבה הנפשית של העוררת. עם זאת, עמדתי היא, כי אין אחיזה בחוות הדעת לקביעה לפיה הרחקתה של העוררת מהארץ יחד עם הוריה תגרום לה בוודאות לפגיעה קשה ונזק נפשי. לא ברור מחוות הדעת על סמך מה מבוססת קביעת הפסיכיאטר, ומדוע עזיבת המשפחה כולה ומעבר לפיליפינים תגרום בוודאות לעוררת פגיעה קשה ונזק נפשי. הרי לא ניתן ללמוד מחוות הדעת כי בעברה של העוררת היו אשפוזים על רקע נפשי כלשהו או כי העוררת סובלת ממחלת נפש הדורשת טיפול דווקא בישראל. אומנם צוין כי העוררת נזקקה לטיפול פסיכיאטרי תרופתי אנטי דכאוני, אך לא נכתב מה התרופות שלקחה,

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

באיזו תדירות ומינן. עוד צוין בחוות דעת זו, כי העוררת סובלת מדיכאון עקב חשש ממשי מפרידה מהוריה או פרידה מהמדינה בה היא נולדה ואליה היא מרגישה שייכת. אך בעניין זה אבהיר, כי כפי שציינתי לעיל, איש אינו מפריד בין העוררת לבין הוריה. כמו כן, בנוגע לדיכאון עקב חשש מעזיבת הארץ ומעבר לפיליפינים, בהחלט חשש של העוררת מובן. אך עדיין קביעה כה נחרצת של המומחה בנוגע לפגיעה וודאית קשה ונוק נפשי לעוררת ממעבר לפיליפינים, על סמך בדיקה אחת של העוררת ביום 3.04.19, מבלי טיפול שוטף אצל נותן חוות הדעת, נראית לי כלא מבוססת דיה. כמו כן, הקביעה בחוות הדעת כי: "אפילו טיפול פסיכיאטרי-פסיכולוגי ספק אם יכול לרפא פצע כזה" אינה שוללת את האפשרות שהטיפול המתאים כן עשוי לרפא את הפצע (ככל שיהיה), וידוע גם כי למקרים קשים בהרבה מהמקרה של העוררת יש טיפולים ופתרונות. לסיכום, לא נותר לי אלא להסכים עם עמדת המשיב לפיה עיקר התסמינים שמגלה העוררת נובעים מהמתח, אי הוודאות והחשש בהם היא חיה. על כן, יש מקום להניח כי עם המעבר לפיליפינים ביחד עם הוריה ובתמיכתם המתח ייעלם והעוררת תוכל להשתלב בחברה החדשה ולחיות חיים יציבים בארצה.

20. נוכח כל האמור לעיל, ובמכלול נסיבות המקרה, הגעתי למסקנה כי דין הערר להידחות.

21. על העוררת לצאת מישראל תוך 45 יום מהיום, שאם לא כן תהיה צפויה להליכי אכיפה מצד המשיב. למען הסר כל ספק יובהר, כי ככל שבמועד זה תמנע יציאת העוררת מישראל לאור התפשטות נגיף הקורונה והעדר טיסות יוצאות מישראל, תצא העוררת את הארץ עד 14 ימים לאחר שההנחיות מטעם המשיב תאפשרנה לעשות כן. על מנת לקבל הנחיות ברורות מטעם המשיב בהקשר זה, על העוררת לפנות במידי ליחידה לסיוע ליציאה מרצון של המשיב.

22. הנני מורה לעוררת לשלם למשיב הוצאות משפט בסך של 3,000 ₪. ההוצאות ישולמו תוך 30 יום מהיום.

23. זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי בירושלים, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 45 יום.

ניתן היום, 8.07.20, ט"ז בתמוז התש"פ, בהעדר הצדדים.

מרט דורפמן, דיין
בית הדין לעררים